

MỘT SỐ ĐIỂM MỚI CỦA LUẬT THỐNG KÊ NĂM 2015

Ngày 23/11/2015, Luật thống kê số 89/2015/QH13 đã được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam thông qua (thay thế Luật thống kê 2003). Luật thống kê năm 2015 gồm 9 chương, 72 điều và 1 phụ lục Danh mục chỉ tiêu thống kê quốc gia (tăng 1 chương, 30 điều so với Luật năm 2003 gồm 8 chương, 42 điều).

Mở rộng phạm vi điều chỉnh

Luật thống kê năm 2015 mở rộng phạm vi điều chỉnh đối với mọi hoạt động thống kê và sử dụng thông tin thống kê trên phạm vi lãnh thổ Việt Nam; tập trung vào hoạt động thống kê và sử dụng thông tin thống kê do hệ thống tổ chức thống kê nhà nước thực hiện. Đối với hoạt động thống kê của các tổ chức, cá nhân ngoài hệ thống tổ chức thống kê nhà nước thực hiện chỉ quy định về mục đích, phạm vi, nguyên tắc và yêu cầu, đồng thời quy định lĩnh vực cấm trong hoạt động thu thập và phổ biến thông tin thống kê bao gồm các lĩnh vực chính trị, quốc phòng, an ninh.

Quy định rõ các hệ thống thông tin thống kê

Luật thống kê 2015 quy định rõ các hệ thống thông tin thống kê Việt Nam, bao gồm: hệ thống thông tin thống kê quốc gia; hệ thống thông tin thống kê bộ, ngành; hệ thống thông tin thống kê cấp tỉnh; hệ thống thông tin thống kê cấp huyện. Đã quy định rõ mối quan hệ giữa các hệ thống thông tin thống kê và trách nhiệm của các cơ quan nhà nước trong việc xây dựng các hệ thống thông tin thống kê. Việc bổ sung một số nội dung mới này nhằm bảo đảm tính nhất quán trong hoạt động thống kê nhà nước,

làm cơ sở bảo đảm cho thông tin thống kê nhà nước không mâu thuẫn, chồng chéo, bảo đảm tính khách quan, trung thực, có độ tin cậy cao đối với người sử dụng.

Cụ thể hóa danh mục Hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia

Luật thống kê 2015 cụ thể hóa danh mục Hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia, quy định phân cấp rõ ràng giữa trách nhiệm thu thập, tổng hợp và công bố của Cơ quan Thống kê Trung ương và Bộ, ngành, địa phương. Liên quan đến lĩnh vực khoa học và công nghệ, ngoài 04/11 chỉ tiêu quy định tại Quyết định số 43/2010/QĐ-TTg ngày 02/6/2010 của Thủ tướng Chính phủ, có 03 chỉ tiêu được bổ sung và đưa vào Luật thống kê 2015 (Bảng 1).

Bổ sung hình thức thu thập thông tin thống kê

Ngoài hình thức thu thập thông tin thống kê được quy định tại Luật thống kê năm 2003 chủ yếu qua điều tra thống kê và chế độ báo cáo thống kê, Luật thống kê 2015 đã bổ sung hình thức thu thập thông tin thống kê từ sử dụng dữ liệu hành chính cho hoạt động thống kê nhà nước. Khi sử dụng dữ liệu hành chính cho hoạt động thống kê nhà nước sẽ tận dụng được nguồn tài nguyên sẵn có, đầy đủ về phạm vi, đáp ứng tính kịp thời và thường xuyên được cập nhật, tiết kiệm chi phí, đồng thời giảm bớt phiền hà, gánh nặng cho cả người cung cấp thông tin và người thu thập thông tin.

Vai trò của thống kê trong hội nhập quốc tế

Xác định rõ vai trò của thống kê trong hội nhập quốc tế, Luật thống kê 2015 dành

Bảng 1. Danh mục chỉ tiêu về khoa học và công nghệ trong
Danh mục Hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia

14. Khoa học và công nghệ		
STT	Mã số	Nhóm, tên chỉ tiêu
139	1401	Số tổ chức khoa học và công nghệ
140	1402	Số người trong các tổ chức khoa học và công nghệ
141	1403	Số người hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ
142	1404	Số sáng chế được cấp văn bằng bảo hộ
143	1405	Chỉ số đổi mới công nghệ, thiết bị
144	1406	Tỷ lệ chi đổi mới công nghệ so với tổng vốn cố định của doanh nghiệp
145	1407	Chi cho nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ

một chương riêng để cập và làm rõ hơn nội dung về hội nhập quốc tế trong hoạt động thống kê, nâng cao tính so sánh của thông tin thống kê với quốc tế; cụ thể hóa lĩnh vực ưu tiên đầu tư trong ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông hiện đại vào hoạt động thu thập và phổ biến thông tin thống kê.

Công bố, công khai thông tin thống kê

Luật thống kê 2015 đã quy định lịch công

bố thông tin thống kê là căn cứ để minh bạch hóa việc công bố, phổ biến thông tin thống kê. Đồng thời cũng là cam kết của cơ quan thống kê trong việc cung cấp kịp thời các thông tin thống kê và giúp cho tổ chức, cá nhân sử dụng thông tin thống kê nhà nước chủ động tiếp cận, sử dụng.

Luật thống kê năm 2015 có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/7/2016.

VTH